

Schapen op zoek naar water in de McLaren Vale regio in het zuiden van Australië. Het gebied kampt al jaren met uitzonderlijke droogte. De deelstaat regering moet water kopen om tekorten te voorkomen. Foto Reuters

Klimaatbeleid tegen droogte en wantrouwen

Met zijn klimaatbeleid wil de Australische premier Kevin Rudd tonen dat hij het beste voorheeft met de wereld. Zo probeert hij het geschonden vertrouwen in zijn land te herstellen.

Door MICHIËL HEGENER
SYDNEY/CANBERRA, 15 DEC. Australië lijdt zwaar onder klimaatverandering. Droogte teistert het continent al jaren. En in New South Wales, de dichtst bevolkte deelstaat, zijn hitte en waterschaarste dagelijkse realiteit. „Onze economie en ons milieu zullen zwaar worden getroffen als we nu niet handelen”, zei Minister van Klimaatverandering Penny Wong afgelopen zomer.

Dat is niet de enige reden waarom klimaat en energie topprioriteiten zijn op de politieke agenda van de sociaal-democratische regering van premier Kevin Rudd. De leider van Labour maakte voor de verkiezingen in november 2007 van het onderwerp een electorale

topprioriteit, mede omdat de regering van zijn politieke tegenstander John Howard er zo luchtig over deed. Met zijn afwijzing van het Kyoto-protocol – in het voetspoor van de Amerikaanse president George Bush – had Howard Australië internationaal geïsoleerd. Zijn coalitie werd mede daarop weggevaagd door Labour.

Het parlamentsgebouw van New South Wales, in Sydney, ademt Engeland en verleden, maar dat geldt niet voor de agenda. Op de elfde verdieping zit de fractie van de Greens, met parlements lid Lee Rhiannon als meest uitgesproken tegenstander van de machtige Australische steenkoollobby. Volgens haar is Australië goed gepositioneerd voor een leidende rol bij een schone wereld-economie: vooral aan de zuidkust arriveert veel onbenutte wind-energie, het binnenland baadt in onaangeroerde zonne-energie, golfslag en getijdenwerking aan de lange kustlijn zijn sterk en er is nooit kernenergie gebruikt.

De economie doet het goed, ook nu, met veel geld voor research. En: Australiërs hebben iets goed te

maken. Riannon: „Per persoon stoten we meer broeikasgassen uit dan in enig ander land, we zijn ’s werelds grootste steenkoolexporteurs en met steenkool produceren we 85 procent van onze elektriciteit. Toen Rudd aantrad zagen we een spectaculaire verandering van de retoriek inzake klimaat en energie – maar we zien nog geen enkele poging om de productie, consumptie en export van steen-

‘Opslag van kooldioxide is een leugen’

Parlementslid Lee Rhiannon

kool te reduceren.”

Voor de verkiezingscampagne in 2007 liet Labour de *Garnaut Climate Change Review* opstellen, een rapport annex pamflet van honderden pagina’s over hoe het anders moest met Australië en energie. Er zou een fonds moeten komen van 250 miljoen euro voor „schone steenkool”-technieken, en een dito bedrag voor onderzoek naar duurzame energie. Verder wilde Labour een bovengrens stel-

len aan de nationale CO₂ uitstoot, met handel in emissierechten voor bedrijven die meer wilden dan ze kregen of die rechten overhielden.

Dit plan resulteerde in het vandaag gepubliceerde *Carbon Pollution Reduction Scheme: Australia's Low Pollution Future*. Ondernemers die kiezen voor schone energie kunnen dat vanaf 2010 financieren met de verkoop van hun CO₂-rechten. Vervuilers moeten bijkopen.

„Nu ondervindt de regering hoe lastig het in werkelijkheid is”, zegt dr. Brian Fisher, directeur van het toonaangevende adviesbureau Concept Economics. Hij zat jaren in de Australische delegatie bij de Kyoto-onderhandelingen. Niet toevallig zetelt zijn bedrijf te midden van de ministeries in Canberra. Als er inderdaad veel wind- en zonne-energie komt ter vervanging van steenkool, zoals de regering hoopt, geeft dat discontinuï-

teit aan het aanbod”, zegt Fischer. Dat kan volgens hem niet worden opgevangen met kolencentrales, die een continue stroomvoorziening geven. Dus zullen er volgens Fischer „veel meer gascentrales en gasleidingen moeten komen. Overschakeling naar schone energie gaat zeker tien jaar kosten, en heel veel geld.”

De goedkope steenkoolstroom bracht de afgelopen decennia energievretende aluminiumproductie naar Australië, waar mijnbouwgianten als Rio Tinto en BHP Billiton bauxiet delven. Fisher: „We zijn een van ’s werelds grootste aluminiumexporteurs, gebaseerd op onze bauxiet en onze steenkool. Nu moet de CO₂ uitstoot omlaag, en daardoor moet de hele exportstructuur veranderen. Dat gaat veel banen kosten.”

Intussen probeert de regering haar internationale reputatie op te vijzelen. In september presenteerde Rudd zijn voorstel voor een door Australië gefinancierd Global Carbon Capture & Storage Institute, kosten 50 miljoen euro. De opslag van CO₂ in de bodem is niet nieuw, maar zo’n instituut was een

mooi teken van de goede wil van deze regering – en ook een instrument om de steenkoolsector intact te houden. Want, zo is de redenering, steenkool zonder CO₂-uitstoot is een prachtige, nog lang niet uitgeputte energiebron.

Lee Riannon vindt het instituut „geldverspilling. Laat de steenkoolsector dat onderzoek zelf betalen en besteed het geld aan onderzoek naar duurzame energie. CO₂-opslag is onhaalbaar, een leugen, bedoeld om tijd te winnen voor de steenkoolsector.” Maar het Ministerie van Resources, Energy and Tourism is optimistisch. Margaret Sewell, manager Low Emissions Coal & CO₂ Storage: „Sinds die aankondiging hebben we wereldwijd overleg gevoerd met een reeks landen waaronder Nederland. De resultaten waren zo bemoedigend dat we doorzetten, het instituut opent begin 2009, hier in Canberra.”

Rudd kan dit doen dankzij de budgetoverschotten die Howard hem naliet: ruim tien miljard euro in 2008. Geld dat deels verdiend werd door niet veel aan de ongebreidelde CO₂-uitstoot te doen.